

PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN TRUNG HỌC PHỔ THÔNG ĐÁP ỨNG CHUẨN NGHỀ NGHIỆP Ở HUYỆN ĐẢO PHÚ QUỐC, TỈNH KIÊN GIANG

• Nguyễn Văn Đệ^(*), Nguyễn Ngọc Toàn^(**)

Tóm tắt

Trong những năm qua, đội ngũ giáo viên trung học phổ thông huyện đảo Phú Quốc không ngừng phát triển theo yêu cầu của đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục. Tuy nhiên, trên thực tế, công tác này vẫn còn hạn chế. Với ý thức trách nhiệm đối với sự nghiệp giáo dục và đào tạo tại địa phương, chúng tôi thực hiện nghiên cứu, tìm hiểu thực trạng và đưa ra một số biện pháp phát triển đội ngũ giáo viên trung học phổ thông đáp ứng chuẩn nghề nghiệp ở huyện đảo Phú Quốc, tỉnh Kiên Giang.

Từ khóa: Đội ngũ giáo viên, trung học phổ thông, chuẩn nghề nghiệp.

1. Đặt vấn đề

Huyện đảo Phú Quốc thuộc tỉnh Kiên Giang nằm trên vùng biển Tây Nam của Tổ quốc, bao gồm 27 hòn đảo lớn, nhỏ. Dân số có trên 108.000 người, gồm người Kinh (97%), người Hoa (2%), người Khmer (1%).

Về giáo dục và đào tạo, năm học 2006 - 2007, toàn ngành có 38 cơ sở giáo dục, với tổng số 24.228 học sinh, với 1.413 cán bộ, giáo viên và tất cả đều đạt chuẩn và trên chuẩn. Hiện nay, địa phương Phú Quốc có ba trường trung học phổ thông: Phú Quốc, Dương Đông và An Thới, quy mô 3.065 học sinh với 179 giáo viên (trình độ đào tạo 100% đạt chuẩn, 10,1% trên chuẩn).

Trong những năm qua, địa phương đã có nhiều cố gắng trong công tác xây dựng và phát triển đội ngũ giáo viên đáp ứng chuẩn nghề nghiệp. Tuy nhiên, bên cạnh những thành công đã đạt được, các trường vẫn còn bất cập, hạn chế chưa đáp ứng được yêu cầu của mục tiêu đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục và đào tạo hiện nay. Đây chính là ẩn số của bài toán phát triển, đòi hỏi những nhà quản lý giáo dục cần sớm tìm các giải pháp để khắc phục những bất cập, hạn chế đang tồn tại nhằm nâng cao chất lượng giáo dục. Vì vậy, bài báo nhằm tìm hiểu thực trạng đội ngũ giáo viên trung học phổ thông ở huyện đảo Phú Quốc, tỉnh Kiên Giang; từ đó đề xuất một số biện pháp góp phần phát triển đội ngũ giáo viên trung học phổ thông đáp ứng chuẩn nghề nghiệp.

2. Thực trạng đội ngũ giáo viên trung học phổ thông đáp ứng chuẩn nghề nghiệp ở huyện đảo Phú Quốc, tỉnh Kiên Giang

Nghiên cứu thực hiện khảo sát lấy ý kiến của 179 giáo viên đang công tác trên các trường trung

học phổ thông của huyện.

Về trình độ của đội ngũ giáo viên trung học phổ thông huyện đảo Phú Quốc.

Bảng 1. Trình độ đội ngũ giáo viên các trường trung học phổ thông ở huyện Phú Quốc, tỉnh Kiên Giang

Trình độ đào tạo	Số lượng	Tỷ lệ %
Trung cấp chính trị	13	7,3
Thạc sĩ	18	10,1
Đại học	161	89,9
Giáo viên giỏi cấp cơ sở trở lên	48	26,8
Ngoại ngữ A, B	96	53,6
Tin học A, B	93	51,9

Nguồn: Báo cáo của 3 trường THPT ở huyện Phú Quốc, tỉnh Kiên Giang, tháng 9/2017.

Từ số liệu khảo sát ở bảng 1, kết hợp việc đối chiếu theo nội dung quy định về chuẩn nghề nghiệp giáo viên trung học phổ thông cho thấy đội ngũ giáo viên của 03 trường trung học phổ thông ở huyện đảo Phú Quốc còn một số bất cập, cụ thể như sau:

- Tỷ lệ giáo viên đạt danh hiệu giáo viên dạy giỏi còn hạn chế;

- Chưa xây dựng lực lượng giáo viên đầu đàn cho các bộ môn;

- Chất lượng đội ngũ giáo viên chưa đồng đều, phần lớn giáo viên có thâm niên nghề nghiệp thấp, kinh nghiệm trong giảng dạy hạn chế. Giáo viên có trình độ thạc sĩ (trên chuẩn) mới chỉ đạt 10,1%; nghĩa là, nhà trường cần phải có sự nỗ lực đẩy mạnh việc giáo viên tham gia học sau đại học hàng năm;

- Còn 46,4% giáo viên chưa có chứng chỉ ngoại ngữ, 48,1% giáo viên chưa có chứng chỉ tin học và chưa kể đến số chứng chỉ đã hết hạn. Điều này ảnh hưởng đến quá trình thực hiện nhiệm vụ ứng dụng công nghệ thông tin vào quá trình đổi mới phương pháp dạy học trong nhà trường;

^(*) Trường Đại học Đồng Tháp.

^(**) Học viên cao học, Trường Đại học Đồng Tháp.

- Bên cạnh đó, tỷ lệ giáo viên nữ ở các trường nhiều hơn nam và một bộ phận giáo viên nữ đang trong độ tuổi sinh sản, nuôi con nhỏ, dẫn đến tình trạng đội ngũ giáo viên luôn thiếu cục bộ.

Một vấn đề hạn chế nữa là đội ngũ giáo viên tham gia học cao học rất ít, và một bộ phận giáo viên có năng lực giảng dạy tốt có xu hướng chuyển vào đất liền công tác. Tình trạng này do nhiều nguyên nhân, song nguyên nhân chính là chính sách thu hút, chế độ đãi ngộ... của tỉnh chưa đảm bảo yêu cầu sinh hoạt trong khi đó giá cả sinh hoạt và mức sống tại Phú Quốc rất cao.

Từ thực trạng trên, trước yêu cầu nâng cao chất lượng giáo dục của địa phương nhằm góp phần đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục phổ thông sau năm 2018 thành công và tiếp tục thực hiện thắng lợi các giải pháp của chiến lược phát triển giáo dục giai đoạn 2011 - 2020 ở nước ta, tác giả đề xuất một số biện pháp phát triển đội ngũ giáo viên trung học phổ thông đáp ứng chuẩn nghề nghiệp ở huyện đảo Phú Quốc, tỉnh Kiên Giang.

3. Biện pháp phát triển đội ngũ giáo viên trung học phổ thông đáp ứng chuẩn nghề nghiệp ở huyện đảo Phú Quốc, tỉnh Kiên Giang

Các biện pháp đề xuất dưới đây được xây dựng trên cơ sở tuân thủ nguyên tắc đồng bộ, kế thừa, hiệu quả, thực tiễn và khả thi. Sau đây, tác giả đề xuất 4 biện pháp.

Một là, tăng cường giáo dục chính trị tư tưởng, nâng cao nhận thức vai trò, trách nhiệm của người giáo viên trung học phổ thông.

Mỗi nhà giáo cần nhận thức sâu sắc rằng, rèn luyện phẩm chất cách mạng là yếu tố cốt lõi trong yêu cầu của người giáo viên, là nhân tố có ý nghĩa quyết định trong việc truyền thụ tri thức, định hướng chính trị về hoạt động giáo dục và đào tạo. Hơn nữa, sự tác động của người thầy đến người học không chỉ thông qua năng lực sư phạm mà bằng cả tấm gương về phẩm chất chính trị, đạo đức, phong cách sống của mình. Đồng thời, người giáo viên phải có hoài bão, tâm huyết với nghề nghiệp và lòng say mê khoa học, luôn có ý thức giữ gìn bảo vệ truyền thống, đạo đức nhà giáo; có lối sống hòa nhập với cộng đồng, phù hợp với bản sắc dân tộc và thích ứng với sự tiến bộ của xã hội; có thái độ ứng xử đúng mực, nhã nhặn, lịch sự, ôn hòa với đồng nghiệp và người học.

Muốn vậy, lãnh đạo trường cần tạo điều kiện

đội ngũ giáo viên được tham gia các đợt bồi dưỡng lý luận chính trị, học tập nghị quyết của Đảng, nghe báo cáo thời sự, nghiên cứu sách báo, tài liệu, tham gia các hoạt động xã hội do Đảng, Nhà nước và các tổ chức đoàn thể đề ra. Mặt khác, lãnh đạo trường luôn quan tâm đến quyền lợi chính trị của đội ngũ giáo viên; thực hiện tốt công tác phát triển đảng viên mới, làm tốt công tác quy hoạch, tạo nguồn cán bộ trẻ trong từng đơn vị.

Hai là, đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, năng lực sư phạm cho đội ngũ giáo viên trung học phổ thông đáp ứng chuẩn nghề nghiệp.

Trước yêu cầu đổi mới, trình độ chuyên môn của người giáo viên không những sẽ khẳng định khả năng về chuyên môn của bản thân, mà còn ảnh hưởng đến chất lượng giáo dục. Để nâng cao trình độ chuyên môn và kỹ năng sư phạm cho đội ngũ giáo viên, nhà trường cần giải quyết tốt những việc sau:

- Tổ chức cho đội ngũ giáo viên được học tập, nghiên cứu các tài liệu bồi dưỡng chuyên môn để họ nắm bắt được những yêu cầu đặt ra cho người dạy và học; những yêu cầu cần thực hiện trong việc đổi mới chương trình, nội dung, phương pháp; cử giáo viên tham gia bồi dưỡng chuyên môn theo chuyên đề hàng năm do Bộ và Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức;

- Tạo điều kiện và khuyến khích giáo viên học tập trên chuẩn, xây dựng kế hoạch cử đi bồi dưỡng các lớp chuyên môn, tạo điều kiện để giáo viên có năng lực tham gia nghiên cứu khoa học, viết sáng kiến kinh nghiệm, bồi dưỡng học sinh giỏi, cử tham gia bồi dưỡng thay sách, đổi mới phương pháp dạy học;

- Đẩy mạnh công tác tự học, tự bồi dưỡng, nâng cao trình độ tin học, ngoại ngữ, trình độ chuyên môn, sự hiểu biết về pháp luật; khai thác hiệu quả các nguồn thông tin mới từ khoa học và công nghệ, từ đó vận dụng vào công tác giảng dạy cũng như kiểm tra đánh giá.

Ba là, khuyến khích giáo viên tự học tập, tự bồi dưỡng và xây dựng “đội ngũ luôn luôn học hỏi”.

Ý chí, thói quen và năng lực tự học là phẩm chất quyết định chất lượng nghề nghiệp của người giáo viên. Nhưng đó đồng thời lại là điểm yếu của rất nhiều giáo viên hiện nay; tính trì trệ, bảo thủ vẫn luôn là lực cản cho khát vọng vươn lên trong mọi lĩnh vực nghề nghiệp của giáo viên. Với hoạt động quản lý, nhà trường cần có cơ chế khuyến khích giáo viên tự học, tự bồi dưỡng và coi đây là

giải pháp tự thân tốt để nâng cao chất lượng đội ngũ và luôn làm mới đội ngũ; đồng thời, hướng đến một đội ngũ luôn luôn có tinh thần học hỏi. Muốn vậy, lãnh đạo trường và các tổ chuyên môn tập trung giải quyết những vấn đề sau:

- Nâng cao khả năng, động lực tự phát triển; khuyến khích những hoạt động đột phá của giáo viên; các tổ chuyên môn tăng cường hoạt động quản lý để nâng từ “bắt buộc” thành “tự giác” đối với người giáo viên khi thực hiện nhiệm vụ tự bồi dưỡng;

- Tăng cường củng cố hoạt động của tổ chuyên môn, hình thành và tổ chức sinh hoạt các nhóm chuyên môn để có những nội dung sâu hơn, giải quyết được những khó khăn cho từng bài dạy; chỉ đạo việc dạy mẫu theo từng chuyên đề để rút kinh nghiệm; cán bộ quản lý cần có kế hoạch luân phiên tham gia sinh hoạt với các tổ chuyên môn để nắm tình hình chung của trường và chỉ đạo một cách đồng bộ;

- Tạo sự đồng thuận trong tập thể giáo viên về những chiến lược, mục tiêu của nhà trường trong từng giai đoạn phát triển; kế hoạch hóa các chương trình hành động lôi cuốn mọi người cùng tham gia.

Bốn là, bổ sung và hoàn thiện chế độ chính sách, chăm lo cải thiện đời sống vật chất, tinh thần cho đội ngũ giáo viên.

Việc xây dựng và thực hiện chế độ chính sách chăm lo cải thiện đời sống vật chất, tinh thần cho đội ngũ giáo viên là một việc làm rất cần thiết nhằm động viên, khuyến khích, tạo động lực phấn đấu cho đội ngũ giáo viên yên tâm công tác, ngày càng gắn bó hơn với trường, với lớp, tạo niềm tin phấn khởi và động lực dạy học để họ phấn đấu nâng cao chất lượng giáo dục.

Để thực hiện chế độ chính sách, chăm lo cải thiện đời sống vật chất, tinh thần cho đội ngũ giáo viên, cán

bộ quản lý các trường phải thực hiện các việc sau:
- Tiếp tục rà soát sắp xếp tổ chức bộ máy, bố trí hợp lý biên chế đội ngũ giáo viên nhà trường, giải quyết tình trạng thiếu giáo viên ở một số bộ môn, bảo đảm phân công cho mỗi người mỗi việc với nội dung và khối lượng công tác phù hợp;

- Đẩy mạnh các hoạt động chuyên môn, các phong trào thi đua dạy tốt học tốt, các hội thi như thi giáo viên dạy giỏi, giáo viên chủ nhiệm giỏi... tại trường, các hoạt động thể dục thể thao, văn nghệ; tham gia các cuộc thi do huyện, sở tổ chức. Có chính sách kịp thời biểu dương, khen thưởng, nhân rộng các mô hình hay để mọi người học tập;

- Xây dựng quy chế chi tiêu nội bộ, thực hiện chế độ nâng lương trước thời hạn đối với giáo viên đạt thành tích xuất sắc;

- Tăng cường công tác xã hội hóa, gây quỹ khuyến học, khuyết tài... huy động tối đa nguồn lực từ doanh nghiệp, tổ chức cá nhân cùng chung tay góp sức đầu tư cho giáo dục,

4. Kết luận

Việc phát triển đội ngũ giáo viên ở các trường trung học phổ thông đáp ứng chuẩn nghề nghiệp là một nhiệm vụ nặng nề, quan trọng và là một việc làm cấp thiết. Điều quan trọng nhất là mỗi trường phải tìm ra những biện pháp thích hợp với điều kiện cụ thể từng nơi, tận dụng được những điều kiện có lợi từ bên ngoài và phát huy tối đa nội lực để đạt hiệu quả cao nhất. Mỗi cán bộ quản lý và giáo viên phải cố gắng đưa công tác phát triển đội ngũ giáo viên đáp ứng chuẩn nghề nghiệp đạt hiệu quả cao, đảm bảo huyện đảo Phú Quốc sẽ có một đội ngũ giáo viên với đầy đủ năng lực, phẩm chất đáp ứng chuẩn nghề nghiệp, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục của đất nước./.

Tài liệu tham khảo

[1]. Nguyễn Văn Đệ, Nguyễn Văn Nghiêm (2014), “Thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên phổ thông ở tỉnh Đồng Tháp”, *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, số 09, năm 2014, tr. 3-7.

[2]. Phạm Minh Giản (2013), *Quản lý phát triển đội ngũ giáo viên trung học phổ thông Đồng bằng sông Cửu Long*, NXB Giáo dục Việt Nam.

THE DEVELOPMENT OF HIGH SCHOOL TEACHERS TO MEET THE TEACHING CRITERIA IN PHU QUOC ISLAND DISTRICT, KIEN GIANG PROVINCE

Summary

Over the past years, Phu Quoc island district's high school teachers have continuously developed in accordance with the requirements of comprehensive, fundamental education reform. However, in practice, this work is still limited. With a sense of responsibility for local education and training, we conducted the present research, investigating the current situation and proposing some measures to develop those teachers to meet professional standards in Phu Quoc island district, Kien Giang province.

Keywords: Teaching staff, high school, teaching standards.

Ngày nhận bài: 01/12/2017; Ngày nhận lại: 30/01/2018; Ngày duyệt đăng: 28/02/2018.